

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-01-14
Besvaras senast
2021-01-28

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2020/21:293 Rullstolsgarage

De som har en funktionsvariation och behöver samhällets stöd har haft en svår och tuff tid sedan 2014. Tusentals personer har förlorat sin personliga assistans enligt LSS, och tusentals ytterligare kommer enligt regeringens egen budget och prognos att mista den värdefulla och för många livsavgörande insatsen.

Även den som är i behov av en bil som är anpassad har fått se stora försämringar då bilstödet i princip har halverats de senaste åren. Nu kommer det ny statistik om bostadsanpassningsbidraget, där det framkommer att även kostnaderna för bostadsanpassningsbidraget har minskat kraftigt i Sverige trots en växande befolkning. (Funktionshinderpolitik, nr 4)

En sådan anpassning är ett så kallat rullstolsgarage. Det har historiskt fungerat så att regionerna tillhandahåller permobil medan kommunerna säkerställer att det finns ett rullstolsgarage, som en bostadsanpassning. Nu visar det sig att kommunerna har omtolkat lagen så att ett rullstolsgarage inte ska räknas som fast egendom utan som lösegendom, och då beviljar kommunen det inte helt enkelt. Kan en individ inte visa regionen att man kan förvara en permobil säkert så kommer individen inte att få en permobil.

Regionerna har ingen skyldighet att tillhandahålla rullstolsgarage med dagens lagstiftning. Konsekvensen blir då för en man boende i västra Gästrikland med palliativ vård att Region Gävleborg säger att man avser att ta tillbaka mannens permobil om han inte säkerställer att han har ett rullstolsgarage att förvara den i. Kommunen han bor i vägrar dock att bevilja det som en bostadsanpassning. Om mannen hade råd skulle han då möjligtvis kunna köpa ett rullstolsgarage själv, till en kostnad av 50 000 kronor, men i hans och många andras fall saknas de ekonomiska möjligheterna.

Personer har alltså rätt att få låna en permobil för att klara av sitt vardagsliv men förhindras på grund av rådande tolkningar av lagen för bostadsanpassning. För den enskilde har det förstås mycket stor betydelse att man får möjlighet till både permobil och rullstolsgarage.

I en skriftlig fråga rörande rullstolsgarage svarade socialministern i ett skriftligt svar den 16 december:

”Vad gäller frågan om bostadsanpassningsbidrag för rullstolsgarage så får inte

regeringen uttrycka sig i enskilda fall. I förarbetena (prop. 2017/28:80 Ny lag om bostadsanpassningsbidrag) uttrycker dock regeringen att i likhet med vad som gällde tidigare ska bidrag kunna lämnas till exempel tillbyggnader. I förarbetena anges också avsikten att bidrag i vissa fall ska kunna lämnas för enklare förråd för rullstol och andra viktiga hjälpmedel.”

Den 23 december kom Högsta förvaltningsdomstolen dock fram till i en dom att man inte har rätt till bostadsanpassningsbidrag för rullstolsgarage. Domstolen skriver i en sammanfattning:

”Högsta förvaltningsdomstolen uttalade att en komplettering av en fast funktion karaktäriseras av att den är rent fysiskt ansluten till den fasta funktionen eller finns i dess omedelbara närhet och att den inte är funktionell i sig utan är så endast tillsammans med den fasta funktion som den ska komplettera. Utifrån dessa utgångspunkter kunde rullstolsgaraget inte anses utgöra en komplettering av det förråd som fanns i anslutning till bostaden. Rätt till bostadsanpassningsbidrag för inköp och placering av garaget saknades därför. För att kunna utgöra ett bidragsberättigat komplement till en fast funktion krävs inte att kompletteringen monteras fast. Det måste dock finnas en tydlig fysisk och funktionell koppling till den fasta funktionen. Som exempel på åtgärder som har en sådan tydlig fysisk och funktionell koppling som krävs anges i förarbetena spisvakt, stödhandtag, tröskelkilar och handsändare till dörrautomatik. (Prop. 2017/18:80 s. 27 och 69.) ”

Det betyder att problemet kvarstår i och med tolkningen av lagstiftningen i Högsta förvaltningsdomstolen. Lagen medgav inte enklare förråd enligt domen. Det finns ett stort antal individer som nu riskerar att stå utan permobil då de inte har någon plats att förvara dem på.

Mina frågor till socialminister Lena Hallengren är därför:

1. Vilka åtgärder avser ministern att vidta för att säkerställa att funktionsnedsatta får tillgång till rullstolsgarage, när nu domstolen har gjort en annan tolkning av lagens förarbeten än vad ministern svarade på den skriftliga frågan?
2. Om ministern tar något initiativ för att säkerställa att lagstiftningen förändras – när kan detta vara på plats så att funktionsnedsatta får

tillgång till permobil?

3. För ministern någon dialog med SKR för att säkerställa en kortsiktig lösning i avvaktan på att regeringen vidtar någon åtgärd för att hitta lösningar på problemet?

.....
Lars Beckman (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders